



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Sed tanq[ue] puluis, quem projcit uentus a facie terræ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

opera facta eorū: Sic enim Galatas parturit, & Corintheos genuit Apostolus: Opus meum, inquit, uos estis in domino. Intelligis ergo spiritualē esse hāc facturam beati uiri, non palatia, non imperia, non pompas: Hęc enim & gentes faciunt ac pariunt: sed multos bonos ac beatos, sibiq̄ similes reddere, hoc demum est facere huius beati uiri.

Prosperitas quoq̄ caue ne carnalis a te intelligatur: in abscondito hęc est, & penitus in spiritu, adeo ut nisi fide eam teneas, potius summā aduersitatem iudices: Nā diabolus sicut foliū & uerbū dei, extreme odit, Ita & eos qui ipsum docēt & audiūt, totius mundi adiutus uiribus persequitur. Miraculorum sum docēt & audiūt, totius mundi adiutus uiribus persequitur. Miraculorum ergo omnium miraculum audis, quando prosperari audis omnia quę facit uir beatus. Quid enim mirabilius, q̄ q̄ fideles dum occiduntur crescūt, dū minuitur multiplicantur, dum subiiciuntur superant, dum expelluntur intrant, uincunt dum uincuntur. Sic enim mūdus est uictus & princeps eius, Sic mirificauit dominus sanctum suū: ut hoc sit summę prosperitatis, quod summę est infelicitatis: Hęc est prosperitas sapientium, & conuersio uirorum. At nunc illud Proverb. i. uidemus impleri: Auersio paruulorū interficiet eos, & prosperitas stultorū perdet illos. Nūc enim, quia rebus Ecclesię personas & nomina fecimus, & spiritum in carnem traximus, ideo bonus status Ecclesię, nunc uocatur opulentia, tyrannis, impunitas, pax carnis, & pompa plusq̄ mundana. Vidit enim diabolus & intellexit tandem prosperitatem hęc spiritualem: ideo cohibuit se, & alia uia nos aggressus, horrenda infelicitate nostra triumphat. Et qui bello uincebatur, pace nūc regnat: mira certe utriusq̄ dei ordinatione. Scite ergo, & uerissime, S. Hilarius dixit, Ecclesię esse naturā ut aduersitatibus crescat, utiq̄ prosperitatibus decreseat. At hęc sapientia crucis, & noua rerum significatio, non modo incognita est: sed longe omnium quoq̄ horrendissima, ipsis etiā Ecclesię optimatibus. Nec mirū postq̄ desertis sacris literis, infelices hominum constitutiones & ratiocinaria pecuniarum cęperunt legere.

Miraculum miraculorū.

Ecclesia aduersitate crescit, & prosperitate decrescit.

Non sic impij, non sic.

In heb. semel, Non sic, dicitur: sed hoc parum habet momenti. Et cū audis impios, recordare eorum, quę de impietate supra diximus, ne cum impijs, hoc uerbum releges, tantū ad Iudęos, Hęreticos, & nescio quos longe positos, ne forte & tu, dei timore posito, hoc uerbum dei nō reuerearis. Sed cū impius sit, qui sine fide Christi est, tremēdi sunt tibi hi sermōnes, ne & tu inueniaris impius. Verus enim pius, tremet ad omne uerbū dei, sicut Isaia ultimo dicit: Ad quem autem respiciam, nisi ad quietū & humilem & tremētē sermōnes meos? Quomodo confides te satis fidei habere? At quantum deest fidei, tantum adest impietatis, Impiorum est, ea quę bona sunt tota securitate sibi arrogare, & mala ad alios referre: Piorum est mala sibi intentata credere, & bona ad alios pertinere, nec nisi cū multa indignitate ad illa suspirare, ut nō per meritum, sed nudam spem misericordię dei eadem consequantur.

Pius tremet ad uerbū dei

Igitur impijs nihil prosperum, foliū arescens, nec plantati ad ritos aquarum. Item in spiritu loquentē, audi in spiritu. Impios em̄ florere & bene habere oīs scriptura clamat, & idē multis in psalmis uidebimus, ita ut de ipsis solis possis dicere: Foliū eorū uiret, oīa quę faciunt prosperantur, fide ergo opus est.

Sed tanq̄ puluis, quem proijcit uentus a facie terrę.

Additum est

Qui palea & puluis sint.

Additum est, a facie terræ sed sine periculo intelligentiæ. Sic nec illud quod heb. פָּמֹרֶז, sicut palea, puluis, aceris seu q̄squilix arboris. Idem est enim, siue puluis, siue acus, fauilla, palea dicitur: in Lucæ. iij. Cuius ventilabrum in manu eius, & purgabit aream suam, & congregabit triticum in horreum suum, paleas uero comburet igne inextinguibili. Hoc purgamentum, has paleas, hos pulueres, hoc loco significari manifestum: quanquã uere & proprie acus & comminuta palea significetur. Et in xxj. eadem sententia: Erunt sicut paleæ ante faciem uenti, & sicut fauilla turbo dispergit.

Iudei propelluntur.

Obserua, non simpliciter paleas appellat, sed eas quas proijcit uentus, eas que tranquillæ iacet, sed dispersas, uagas, inquietas paleas uile significat. Et de Iudæis primo intelligendus est. Hii tripliciter propelluntur. Primo, corporaliter a turbinibus, id est, uoluntatibus, & indignatione hominũ, inter quos habitant: ut ad oculum cernimus, nullas esse eis certas sedes, omnia momentis expositis uento huiusmodi propellenti. Secundo, quod uento doctrinæ uarietate confertur mēs eorũ per pestilentes doctores, dũ nõ sunt plãtati in Christi mente aut in certis doctrinis dispulsa, iam nec cõsciẽtia certa & quietior. Tertio, in nouissimo die turbinibus æternis intolerabilis iræ dei pelluntur, & quærentur, nunquã requiem habituri, ne ad momentũ quidem. Hos propelluntur Hæretici, præsertim postremis duobus turbinibus.

Propulsio in Ecclesia.

Et quid aliud arbitraris in Ecclesia esse, quã turbinem iræ dei? quo in ecclesia diuersas, tam inconstãtes, tam incertas, easdemque infinitas glosas, iuramenta & opiniones Theologorum propulsi sumus, & interim Christo peruenimus, & gnito, in multas syrtis, charybdes, symplegadas conscientiarum impingimus, miserime collisi sumus. Habent autem & ceteri impij suos turbines, & cellas cupiditatum, uoluptatumque, in diuicijs, honoribus, fauoribus, & ceteris cõtribus huius mudi, quibus infelicissime concutiunt, quia unicam perniciolosam, & lidum cordis nostri firmamentum, contemunt.

Ideo nõ resurgēt impij in iudicio, neque peccatores in cõsilio saluati.

Sat dictum.

qui sint impij & peccatores: modo tu ne sine tremore horum sermones audias, quasi pius & sanctus sis. Timor ipse pietas est, timor pietatis & pietatis caput & principium.

Resurrectio carnis & spiritus.

Surgent, Hebræus habet, nõ resurgent: Neque de resurrectione mortuorum loquitur. Nõ enim dixit, Non resurgēt homines in iudicio, sed impij. Aliud est resurrectio hominũ, alia impiorum. Proinde recte in symbolo, carnis magis resurrectio hominum resurrectio dicitur. Et Apostolus, mortuorum seu hominum resurrectioem uocat: euidenter duas resurrectiones hominis aduersus carnem & spiritus. Surgere autẽ hic significat, quod impij non stabunt coram deo, terra illud psal. v. Neque habitabit iuxta te malignus, neque permanebunt in conspectu oculorum tuorum. Et psal. xxij. Quis ascendet in montem domini, aut quis stabit in loco sancto eius? Sic de Christo quoque dicit: Dum exurgeret in iudicio deus. Et psal. xj. Nunc exurgam dicit dñs. Idem ergo est, Nõ surgēt, quod non stabunt, non seruient, non ministrabunt deo, sicut quã maxime præsumimus.

Iudicium, hic officium significat, tropo scripturæ. Sic totus liber Iudicũ a iudicibus seu rectoribus uocatur. psal. cxxij. Quia illic sederunt sedes in iudicio, sedes super domũ Dauid, ita de Christo psal. cix, Iudicabit in nationibus, id est, erit iudex.